

शासनाच्या विविध विभागांमध्ये महाराष्ट्र वित्त व लेखा
सेवेतील अधिकाऱ्यांच्या नियुक्तीचे सर्वकष धोरण.

महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग

शासन परिपत्रक क्र. संलेको २०२१/प्र.क्र.९७/कोषा प्रशा- २

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२

दि. ०२ डिसेंबर, २०२२.

संदर्भ :- १) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. संलेको २०१८/प्र.क्र.२०/कोषा प्रशा- २, दि.८.२.२०१८

शासन परिपत्रक :-

महाराष्ट्र वित्त व लेखा सेवा राज्यातील विविध प्रशासकीय विभागाच्या वित्तीय बाबींमध्ये एकसूत्रता यावी या हेतुने, संबंधीत विभागाची अंदाजपत्रके तयार करण्यासाठी, लेखा व लेखांकन, वित्तीय सल्ला देणे, इत्यादी हेतुने फेब्रुवारी १९६५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये स्थापन करण्यात आली आहे. या सेवेतील अधिकारी शासनाच्या विविध प्रशासकीय विभागामध्ये/महामंडळ/महापालिका इत्यादी ठिकाणी कार्यरत असून अतिशय सक्षमपणे शासनाचे प्रतिनिधी म्हणून वित्तीय कामकाज पार पाडीत असतात.

राज्य शासन हे राज्य शासनाचे सर्व प्रशासकीय विभाग, जिल्हा परिषदा, महानगरपालिका, नगरपालिका, विद्यापीठे, महामंडळे, कंपनी, शासन नियंत्रित संस्था इ. यांना आस्थापनाविषयक तसेच विकास कामांसाठी मोठ्या प्रमाणावर अनुदान देत असते. सदर संस्थांवर शासनाचे नियंत्रण असल्याने सदर विभाग/संस्थांचे कामकाज पाहण्याचे काम महाराष्ट्र वित्त व लेखा सेवेतील अधिका-यांकडे सोपविण्यात आलेले आहे.

प्रशासकीय विभाग, जिल्हा परिषदा, महानगरपालिका, नगरपरिषदा, विद्यापीठे, महामंडळे इ. आस्थापनावर मंजूर आकृतीबंधानुसार वित्त विभागाकडून अधिकारी उपलब्ध करून देण्यात येतात. तथापि, विनिर्दिष्ट अधिका-यांकरिता पदे परस्पर उन्नत / अवनत करण्याबाबतची कार्यवाही संबंधीत विभागाकडून वारंवार होत आहे. परिणामी महाराष्ट्र वित्त व लेखा सेवेतील अधिका-यांचा "संवर्ग नियंत्रक विभाग" म्हणून अधिका-यांच्या पदोन्नतीकरिता आरक्षण निश्चिती करणे, बिंदूनामावली तयार करणे, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडे पदांचे मागणीपत्रे पाठविणे इ. बाबतीत अडचणी निर्माण होतात. पदोन्नतीकरीता पदे उपलब्ध न झाल्यामुळे पदोन्नती साखळीतील अधिकाऱ्यांना पदोन्नतीकरीता विलंब होतो.

महाराष्ट्र वित्त व लेखा सेवेतील अधिका-यांना एकतर्फी कार्यमुक्त करणे, हजर करून न घेणे, विनिर्दिष्ट अधिका-यांची परस्पर पदावर नेमणूक करणे, महाराष्ट्र वित्त व लेखा सेवेतील अधिका-यांऐवजी इतर सेवेतील अधिकाऱ्यांची नियुक्ती प्रमुख वित्तीय अधिकारी म्हणून करण्याकडे अनेक विभागांचा कल दिसून येत असल्याने शासनाने दिनांक ८ फेब्रुवारी, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये शासनाच्या विविध विभागामध्ये महाराष्ट्र वित्त व लेखा सेवेतील अधिका-यांच्या नियुक्तीचे सर्वकष धोरण निश्चित केलेले आहे. तथापि, याबाबतचे अनुपालन होत नसल्याचे दिसून आलेले आहे.

उपरोक्त बाबींच्या अनुषंगाने खालीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

अ) वित्त विभागाच्या दिनांक ०८ फेब्रुवारी २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.

(आ) प्रशासकीय विभागाने/महामंडळ/ स्वायत्त संस्था यांनी पदाची मागणी पदाच्या मंजूर आकृतीबंधानुसारच करावी.

इ) प्रशासकीय विभाग, जिल्हा परिषदा, महानगरपालिका, नगरपरिषदा, विद्यापीठे, महामंडळे इ. आस्थापनावर पदांच्या मंजूर आकृतीबंधानुसार वित्त विभागाकडून अधिकारी उपलब्ध करून देण्यात असल्याने त्या विभागाकडून विनिर्दिष्ट अधिकाऱ्यांकरिता पदे परस्पर उन्नत /अवनत करण्यात येऊ नयेत.

ई) महाराष्ट्र वित्त व लेखा सेवेतील अधिकाऱ्यांच्या बदलीबाबतचा प्रस्ताव विभागाने परस्पर वित्त विभागामार्फत न तपासता सरळ मा.मुख्यमंत्री/मा.राज्यपाल महोदयांना सादर करणे योग्य नाही.

उ) महाराष्ट्र वित्त व लेखा सेवेतील अधिकाऱ्यांना प्रतिनियुक्तीने नेमणूक देतांना वित्त विभागाची पूर्व अनुमती घेणे अनिवार्य आहे. वित्त विभागाच्या मान्यतेशिवाय परस्पर नेमणूक देण्यात येऊ नये.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा सांकेतांक २०२१२०२१५०८३६३९०५ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(मु. नि. धुरी)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत :-

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
५. सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. मंत्रालयातील सर्व प्रशासनिक विभागांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव
७. सह सचिव (अर्थसंकल्प), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. संचालक, लेखा व कोषागारे संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
९. संचालक, स्थानिक निधी लेखा परीक्षा, कोकण भवन, नवी मुंबई
१०. मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्विच सहायक
११. मा.महाअधिवक्ता, महाराष्ट्र राज्य
१२. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई
१३. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा, मुंबई.
१४. प्रबंधक, लोकयुक्त व उप लोकायुक्त यांचे कार्यालय.
१५. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
१६. प्रधान सचिव, विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
१७. मुख्य माहिती आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, मुंबई.
१८. सर्व विभागीय आयुक्त.
१९. सर्व जिल्हाधिकारी.

२०. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
२१. सर्व मंत्रालय विभागांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख.
२२. प्रादेशिक प्रमुख/ कार्यालय प्रमुख.
२३. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई.
२४. निवडनस्ती कार्यासन कोषा प्रशासन-२ वित्त विभाग.